

رویداد

سخنگوی وزارت خارجه:

آمریکا باید تصمیم بگیرد

● سخنگوی وزارت خارجه در نشست خبری هفتگی دیروز خود، در پاسخ به سوّالی درباره اظهار تمایل آمریکایی‌ها برای انجام مذاکره با ایران و تاکید آنها بری مذاکره درباره مسائل دیگری غیر از برجام گفت: «دولت آقای بایدن خود باید تصمیم بگیرد که آیا می‌خواهد از سیاست‌های شکست‌خورده دولت قبلی آمریکا فاصله بگیرد یا آن را ادامه دهد. نتیجه ادامه سیاست‌های قبلی، شکست حداکثری است و این تصمیم باید در واشنگتن گرفته شود که آیا می‌خواهند از مسیر قبلی فاصله بگیرند یا آن مسیر را ادامه دهند و این یک انتخاب ساده است که باید در واشنگتن درباره آن تصمیم‌گیری شود.» او با تاکید بر اینکه آمریکا از برجام خارج شده است، گفت: «آمریکا نه‌تنها از میز برجام بلند شده و خارج شده، بلکه از ساختمان برجام نیز خارج شده است و حتی در مسیر خروج خود کلی تله‌گذاری انفجاری انجام داده تا کسی نتواند در برجام بماند یا از مزایای برجام استفاده کند.» خطیب‌زاده با بیان اینکه ما تاکید داریم که آمریکایی‌ها باید در ابتدا به تعهدات خود بازگردند تا از این طریق وارد ساختمان برجام شوند، گفت: «آنها همچنین باید عمل مؤثر در رفع تحریم‌ها علیه ایران انجام دهند و تازه در این طریق می‌توانند وارد اتاق برجام شوند و در گوشه‌ای از اتاق بنشینند.» او همچنین با بیان اینکه مواضع جمهوری اسلامی ایران در ارتباط با موضوع موسیقی نیز روشن است، گفت: «ما بارها گفته‌ایم درباره امنیت ملی خودمان با کسی گفت‌وگو، مذاکره و مصالحه نمی‌کنیم.» خطیب‌زاده همچنین در پاسخ به پرسشی درباره اظهارات روز گذشته جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور آمریکا، تصریح کرد: «رسیدگی به وضعیت زندانیان ایرانی در آمریکا همواره از اولویت‌های جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور خارجه است. آنها در وضعیت ناگوار و نابسامانی در زندان‌های آمریکا مورد ظلم قرار دارند.» خطیب‌زاده با اشاره به بخش دیگری از اظهارات سالیوان خاطر نشان کرد: «تلاش آمریکا برای خروج از انزوا را درک می‌کنیم، ولی راه خروج از انزوا، اظهار نظر نیست، بلکه اقدام است و راه‌حل آن فاصله‌گرفتن از مسیر یک‌جانبه‌گرایانه دولت قبلی است.» خطیب‌زاده درباره وضعیت زندانیان ایرانی در آمریکا هم عنوان کرد: «درخصوص زندانیان تحول جدی رخ ن‌داده و ما بیا می‌آیم خود را از طریق سونیس انتقال داده‌ایم.»

شرق؛ سوت پایان به صدا درنیامد. مثل یک مسابقه فوتبال که در پایان آن داور وقت‌های تلف‌شده را به زمان بازی اضافه می‌کند، دیدارهای روز یکشنبه مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در ایران، به توافق موقت و سه‌ماهه‌ای منجر شد که درهای دیپلماسی را همچنان باز نگه می‌دارد. ساعات پایانی یکشنبه‌شب و در بی دیدارها و رایزنی‌های رافائل گروسبی با مقامات ایران از جمله وزیر امور خارجه، بیانیه مشترکی توسط ایران و آژانس منتشر شد که حکایت از توافق بر نحوه نظارت آژانس از امروز، یعنی از زمان اجرایی‌شدن ضرب‌الاجل مجلس شورای اسلامی به دولت، تا سه ماه آینده حکایت دارد. پس از این توافق، گروسبی دیدارهایش در تهران را مثبت ارزیابی کرد و برخی از ناظران و بازیگران خارجی نیز از این توافق استقبال کردند. در عین حال، این توافق با موج واکنش‌های منفی شدید از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی همراه شده است. سخنگوی وزارت خارجه نیز دیروز در نشست خبری توضیح داد که توافق صورت‌گرفته بین ایران و آژانس در چارچوب مصوبات مجلس است. سعید خطیب‌زاده البته تنها مقام وزارت خارجه نبود که دیروز به توضیح و پاسخ‌گویی به انتقادات و ادعاها علیه این توافق مشغول بود.

توافق ۳ماهه برای حفظ فرصت بازگشت

طبق بیانیه‌ای که منتشر شده، آژانس بین‌الملل انرژی اتمی و جمهوری اسلامی ایران درباره تداوم فعالیت‌های ضروری بازرسان آژانس در ایران تفاهم کردند. توافقی که ایران و آژانس به آن دست یافته‌اند، در واقع راهی است که هم توافق اجرایی پروتکل الحاقی را عملی می‌کند و هم پتانسیل ادامه نظارت آژانس و رفع مشکلات حاصل از توقف این نظارت در حالت باقوه احیای توافقات را حفظ می‌کند. طبق این توافق، تا سه ماه آینده «اطلاعات برخی فعالیت‌ها و تجهیزات نظارتی» که تا پیش از این در دسترس آژانس می‌بود، در اختیار ایران نگه داشته می‌شود و دسترسی و بازرسی فرایادمانی آژانس که طبق پروتکل الحاقی داشت، متوقف خواهد شد، اما در صورتی که خواست ایران از طرف‌های برجام، یعنی لغو تحریم‌ها تا سه ماه آینده محقق شود، این اطلاعات در اختیار آژانس قرار می‌گیرد. ضمناً در راستای توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی، بازرسی سرزنده‌ای نیز دیگر در کار نخواهد بود. کاربرد این توافق از نگاه آژانس بر این مناسست که در حالت عادی و با صرف توقف نظارت آژانس، اگر با رفع تحریم‌ها ایران به پروتکل الحاقی و دیگر توافقات نظارتی برمی‌گشت، آژانس به فرایندهای متفاوت برای کسب اطلاع و اطمینان از صلح‌آمیزبودن فعالیت‌های ایران در مدت توقف نظارت می‌داشت و این خود می‌توانست عامل پیچیدگی اضافه‌ای در

دیپلماسی

بعد از توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی

برجام در وقت اضافه

توافق ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی چه محتوایی دارد؟

راه‌حل خلاقانه‌ای بود

کوروش احمدی، دیپلمات سابق: توقع این بود که با سفر گروسبی به تهران راه‌حلی خلاقانه برای مشکل موجود به دست آید، به نحوی که هم قانون مجلس اجرا شود و هم از یک بحران احتمالی در روابط ایران با غرب اجتناب شود. اکنون با توجه به «دسترسی محدود» و «فرصت تا سه ماه» که در توافق حاصله پیش‌بینی شده، آژانس حداقلی از دسترسی‌ها را که نیاز دارد در این دوره سه‌ماهه خواهد داشت بدون اینکه لازم داشته باشد با ارائه گزارشی مبنی بر عدم دسترسی بحرانی را سبب شود. ایران هم راضی است که قانونش را اجرا کرده است. با توجه به محرمانه‌ماندن بخشی از توافق مشکل می‌توان در مورد کم و کیف آن اظهار نظر کرد، ضمن اینکه این توافق نتیجه‌اش بسیار مهم‌تر از مختصات فنی آن است. مهم‌تر از همه این است که طرفین اکنون می‌توانند با فراغ بال به بررسی شبهه‌طرحی که آمریکا و اروپا در پنجشنبه گذشته در قالب بیانیه مشترک و نیز پیشنهاد مذاکره غیررسمی ارائه کردند، بپردازند. عدم نیل به توافق خلاقانه‌ای که اشاره کردم می‌توانست تمرکز را از روی این شبهه‌طرح بردارد و شبه‌بحرانی ناشی از توافق کامل اجرای پروتکل الحاقی را در مرکز توجه قرار دهد.

بحث‌های احتمالی برجامی شود. چنان‌که در متن بیانیه مشترک نیز آمده، بخشی از توافقات صورت‌گرفته بین دو طرف محرمانه خواهد ماند. این البته در حالی است که در ماه‌های گذشته، در چند نوبت داده‌هایی که به صورت محرمانه در اختیار آژانس قرار گرفته‌اند، سرر از رسانه‌ها درآورده‌اند، اما احتمالاً محتویات محرمانه پیوست این توافق از این لحاظ تفاوت جدی

در بحث‌های احتمالی برجامی شود. چنان‌که در متن بیانیه مشترک نیز آمده، بخشی از توافقات صورت‌گرفته بین دو طرف محرمانه خواهد ماند. این البته در حالی است که در ماه‌های گذشته، در چند نوبت داده‌هایی که به صورت محرمانه در اختیار آژانس قرار گرفته‌اند، سرر از رسانه‌ها درآورده‌اند، اما احتمالاً محتویات محرمانه پیوست این توافق از این لحاظ تفاوت جدی

برگ سبز خودروپژو پارس رنگ خاکستری متالیک مدل

۱۳۸۵ به شماره پلاک ایران ۶۸_۷۳۶ د ۴۴ و شماره موتور ۱۲۴۸۵۱۰۶۵۲۳
صدیقه دهقانی محمد آبادی
مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

کارت خودروپژو206TU3 رنگ سفید روغنی مدل ۱۳۹۱
به شماره پلاک ایران ۸۸_۴۹۹ و ۵۱ و شماره موتور 141A0001100
و شماره شاسی 141A0001100
و شماره شاسی NAAP03EDOCJ586574
به نام فاطمه عباسی
مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

سند فروش کارخانه (برگ کمپانی) خودرومزدا۲۲۳۳
رنگ نقره ای متالیک مدل ۱۳۸۳ به شماره پلاک ۴۲۵ ب ۴۸ ایران ۴۰
و شماره موتور ZM-651608
و شماره شاسی BGBASDZD822777
به نام سید سپهر میثاقی
مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

برگ سبز خودروپژو۲۰۶ رنگ یشمی متالیک مدل ۱۳۸۲ به شماره پلاک ایران ۱۱_۷۵۳_۴۸
و شماره موتور 10FSF94370618
و شماره شاسی ۸۲۶۱۷۵۵۳
به نام سعید نصر تی
مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

شناسنامه مالکیت (برگ سبز) ، سند فروش کارخانه (برگ کمپانی) خودروپژوپارس رنگ سفید روغنی مدل ۱۳۹۱ به شماره پلاک ۲۴ د ۸۱ د ایران ۲۲
و شماره موتور 124K0087410
و شماره شاسی NAAN01CA5DH881722
به نام زهره سادات داوری ثانی
مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

مدرک فارغ التحصیلی اینجانب بهنام سهرابی فرزندعلی اصغر به شماره شناسنامه ۵۶۴۴ صادره از تهران در مقطع کارشناسی رشته مدیریت صنعتی صادره ازواحد دانشگاهی یادگار امام خمینی (ره) با شماره ۷۶۱۳۹۵۴۰
مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می باشد .از یابنده تقاضای شود اصل مدرک را به صندوق پستی ۱۴/۱۸۱۵۵ دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام خمینی (ره) ارسال نمایند.

الحاقی و دسترسی‌های برجامی به طور کامل متوقف شود و صرفا تعهدات پادمانی ایران اجرا می‌شود. بر این اساس، طبق قانون مجلس هیچ دسترسی فریادمانی به آژانس اعطا نخواهد شد و هیچ‌گونه بازرسی فریادمانی نیز انجام نمی‌شود. مقصود از تداوم راستی‌آزمایی و نظارت ضروری که در بند ۲ بیانیه آمده، همان‌طور که در پیوست توافق شرح داده شده، این است که ایران به مدت سه ماه اطلاعات برخی فعالیت‌ها و تجهیزات نظارتی را که در پیوست مشخص شده ضبط کرده و نزد خود نگه خواهد داشت. در این مدت، آژانس به این اطلاعات هیچ‌گونه دسترسی نخواهد داشت و اطلاعات منحصرأ نزد ایران باقی می‌ماند. چنانچه ظرف سه ماه تحریم‌ها به طور کامل لغو شد، ایران این اطلاعات را در اختیار آژانس می‌گذارد. در غیر این صورت اطلاعات برای همیشه پاک خواهد شد.

به دلیل ملاحظات حفاظتی و ضرورت پنهان ماندن مکان تأسیسات کلیدی ایران، پیوست بیانیه که شامل فهرست این تأسیسات است، محرمانه خواهد ماند.»

سازمان انرژی اتمی: بر ضرورت رعایت قانون

مجلس تاکید کردیم

پس از این توافق، دیروز سازمان انرژی اتمی ایران نیز درخصوص تفاهات مشترک با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، توضیحاتی ارائه کرد. در توضیح سازمان انرژی اتمی آمده است: «سفر مدیرکل آژانس به ایران بر اساس درخواست ایشان بود که مورد پذیرش جمهوری اسلامی ایران نیز واقع شد.» سازمان در این توضیحات تاکید کرده است: «در گفت‌وگوها، آژانس بر ضرورت احترام به قانون مجلس و اجرای آن تاکید کرد به طوری که در بیانیه نیز انعکاس داشته است.»

سخنگوی دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی نیز در این باره گفت: «در جریان سفر رافائل گروسبی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران، چگونگی توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی و نظارت‌های فریادمانی برای وی تشریح شد.» کیوان خسروی، با تاکید بر قصد نظام برای اجرای بدون تنازل قانون «اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و سیادت از حقوق ملت ایران» افزود: «درخصوص اجرای بدون وقفه این قانون در مجموعه ارکان کشور اجماع وجود دارد و سازمان انرژی اتمی ضمن آنکه تاکنون مفاد قانون را اجرا کرده، زمینه قطع نظارت‌های فریادمانی را نیز فراهم کرده است.» به گزارش ایسنا، سخنگوی دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی خاطر نشان ساخت: «در بیانیه مشترک ایران و آژانس و پیوست اجرایی آن نیز که در سفر گروسبی به تهران مورد توافق قرار گرفت، بر موضوع اجرای کامل نظارت آژانس بر برنامه تصریح شده و ترتیبات انجام آن مخدوش نشده است.» خسروی در پایان گفت: «اجرای قانون مجلس به منزله خروج ایران از برجام و قطع همکاری با آژانس نیست و از این رو تعاملات ایران با آژانس و نظارت‌های پادمانی آن بر اساس چارچوب‌های قانونی ادامه خواهد داشت.»

خطیب‌زاده: توافق در چارچوب مصوبه مجلس است

آنچه در نگاه اول به توافق اعلام‌شده هم مشخص می‌شود این است که در دستیابی به آن، مقامات دیپلماتیک ایران هم متن قانون مصوب مجلس را رعایت کردند و هم گروسبی را راضی از تهران روانه کردند. این نکته از نگاه نمایندگان مجلس که دیروز بررسی این بیانیه را در دستور کار داشتند، نیز نادیده نماند و البته موج واکنش‌های اعتراضی و منفی آنها را در پی داشت. علاوه بر نطق‌ها و اظهارات متعدد و تند نمایندگان مجلس که حتی اعتبار این بیانیه را زیر سؤال بردند و آن را مجوز تمدید تحریم خواندند، رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس اعلام کرد: «دوستان قسمتی از موضوع را از طریق قوه قضائیه پیگیری می‌کنند ولی از سوی دیگر شکایتی با بیش از ۲۰۰ امضا را به کمیسیون اصل ۹۰ درخصوص روند عملکرد اشتباه دولت در این مسئله ارجاع دادند.» پیش از این در مصوبه مجلس، بحث شکایت و پیگیری قضائی علیه دولت در صورت تخطی مطرح شده بود.

سخنگوی وزارت خارجه اما دیروز تاکید کرد توافق انجام‌شده در چارچوب مصوبه مجلس بوده است. سعید خطیب‌زاده در نشست خبری هفتگی‌اش گفت: «آنچه انجام شده تماما در چارچوب مصوبه مجلس است. اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی متوقف می‌شود و برخی نظارت‌های ضروری در سه ماه آینده در چارچوب توافقات پادمانی حفظ می‌شود.» او تصریح کرد: «سازمان انرژی اتمی تلاش بسیاری انجام داد تا همان‌طور که در بیانیه مشترک و آژانس آمده است این توافق بر وفق قانون مجلس باشد.» سخنگوی وزارت امور خارجه ادامه داد: «برخی توافقات برای راستی‌آزمایی‌ها براساس پادمان انجام شد و بر اساس توافق دوربین‌های نظارتی روشن خواهند ماند اما فیلمی در اختیار آژانس قرار نمی‌گیرد. بنابراین نه تنها اجرائی داوطلبانه پروتکل الحاقی متوقف شد، بلکه توافقات جدید هم براساس قانون مجلس است که طی روزهای آینده سازمان انرژی اتمی و آقای غریب‌آبادی که در جریان مذاکرات بودند، پاسخ‌گوی ابعاد فنی این مسئله خواهند بود.» وی درباره توافقات دیروز ایران و آژانس و ادعای مغایرت آن با قانون مجلس هم گفت: «فرصتی به آمریکا ندادیم و آنچه انجام شده تماما در چارچوب مصوبه مجلس است.» وی افزود: «شاید مهم‌ترین مسئله فنی، دوربین‌ها باشد که هیچ فیلمی در اختیار آژانس قرار نمی‌گیرد.» او در واکنشی مستقیم به اتفاقات دیروز مجلس گفت: «طبق قانون مجلس، از فردا اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی متوقف می‌شود. دوستان پیشاپیش قضاوت نکنند. آنچه میان ایران و آژانس رخ داده، یک دستاورد فنی است که طبق مصوبه مجلس است و ما روابط خود را با آژانس ادامه می‌دهیم.»

ادامه از صفحه اول

کرونا و دگرگونی ساختار جوامع

در کنار همه اینها، حرکت‌هایی در بخش خصوصی و دولتی کشورها آغاز شده است که تقریباً بی‌سابقه‌اند. در بسیاری از کشورهای غربی مانند ایالات متحده آمریکا، صاحبان رستوران‌ها و کافه‌ها از یک سو به مشتریان اجازه نشستن در رستوران را نمی‌دهند و سرویس‌دهی خود را محدود به غذای بیرون بر کرده‌اند، البته این حرکت به دستور مقامات بهداشتی ایالت‌ها و شهرستان‌ست، از سوی دیگر، از فرصت پیش‌آمده استفاده کرده و دست به تعمیر و بازسازی فروشگاه‌ها یا رستوران خود زده‌اند. برخی از رستوران‌ها که مورد علاقه خاص مشتریان خود هستند، با ایجاد جاذب در پیاده‌رو، امکان استفاده از محیطی سرپسته را با فاصله‌گذاری بر پایه معیارهای بهداشتی فراهم آورده‌اند؛ پدیده‌ای که تاکنون وجود نداشته است. فروشگاه‌های مورد علاقه مردم جلوی ورود همگانی مشتریان به فروشگاه‌ها گرفته و شمار کمی را از روی نوبت به درون فروشگاه راه می‌دهند. حرکت میان راهروهای فروشگاه‌ها یک‌طرفه شده، آن‌هم با فاصله معین؛ به‌گونه‌ای که هیچ‌کس نمی‌تواند شانه به شانه مشتری دیگری گام بردارد.

پدیده دیگر، به‌هم‌ریختن نظم ترافیک در ساعات شلوغی است. این حالت شلوغی را می‌توان در بیشتر شهرهای ایران نیز مشاهده کرد. رفت‌وآمد به بازار، ادارات دولتی، شرکت‌ها خصوصی، فروشگاه‌ها و آموزشگاه‌ها- از کودکان‌ستان تا دانشگاه- کلاً دگرگون شده است.

در ارتباط با ادارات دولتی، دولت‌های غربی به‌ویژه آمریکا گفت‌وگویی را آغاز کرده‌اند که هرگز در تاریخ پیشینه نداشته است. این گفتمان خود چند بُعد مختلف دارد: نخست اینکه متوجه شده‌اند با تعطیلی ادارات و انجام کار از راه دور، بخشی از کارمندان هیچ نیازی برای تماس با یکدیگر ندارند. کسانی که ناچار به برقراری تماس هستند، می‌توانند این کار را از خانه خود به‌راحتی انجام دهند. حتی متوجه شده‌اند با حذف برخی از کارمندان، صدمه‌ای به خدمات آنها وارد نخواهد شد. اگر این امر واقعیت داشته باشد، چرا باید در فرهنگ عادی و کرونازنده چنان ترافیک شدید در شهرها برای رفت‌وآمد به اداره یا محل کار یا دفاتر خصوصی به وجود آید که هم محیط شهر را آلوده می‌کند و هم اعصاب و تندرستی کسانی را به خطر اندازد که در بامداد با استفاده از خودروی شخصی یا اداری یا عمومی سر کار بروند و عصر به خانه بازگردند؟ این گفت‌وگوها هنوز در آمریکا به جایی نرسیده، اما توجه به آنها برای ایرانیان ضروری است؛ زیرا شمار کارمندان دولتی در ایران نسبت به واحد جمعیت بیش از دو برابر کشورهای غربی است.

دولت‌ها اکنون دارند این پرسش را در همه سازمان‌ها مطرح می‌کنند که رفت‌وآمد روزانه علاوه بر افزایش ترافیک و آلودگی فضای شهر، کلاً یک کار عبث است. به این ترتیب اگر بتوانند از همین روش مانند در خانه برای انجام کارها استفاده کنند، به میزان درخور توجهی در هزینه‌های ساخت یا اجاره ساختمان‌های اداری و آموزشی صرفه‌جویی خواهند کرد. حتی رستوران‌ها و فروشگاه‌ها می‌توانند با هزینه بسیار کمتری، محصولات خود را با استفاده از سرویس‌های مانند «اوپرب» به نشانی مشتری بفرستند و در هزینه ساخت سالن یا محل کار اداری صرفه‌جویی شایان توجهی داشته باشند.

چون هیچ‌کدام از این حالت‌ها در گذشته تجربه نشده است، بحث‌ها و پرسش‌ها تاکنون به نتیجه نهایی نرسیده است؛ بااین‌حال، امکان دارد به شکلی و تا میزان محدودی عملی شود.

کاهش رفت‌وآمد در شهرها علاوه بر صرفه‌جویی در موارد اشاره‌شده، چند امتیاز دیگر نیز دربر دارد که عبارت‌اند از کاهش مصرف سوخت خودروها، کاهش فشار بر نظام اتوبوس‌رانی و مترو، بالارفتن سطح و میزان تندرستی مردم شهرنشین (و روستائین)، صرفه‌جویی در خرید و مصرف دارو و …

به این ترتیب مشاهده می‌شود پدیده‌های ناگهانی و هراسناک می‌توانند در عین حال برای اداره جامعه آموزنده باشند و هزینه‌های اداره جامعه را هم در بخش دولتی و هم خصوصی، به صورت قابل ملاحظه‌ای کاهش دهند. البته این موارد نه‌تنها از مسئولیت‌های دستگاه‌های دولتی -چه در ایران و چه سایر جهان- نمی‌کاهد، بلکه راه را برای تفکر عمیق‌تر در اداره جامعه باز می‌کند. این‌گونه ارزشیابی در بروز و گسترش بیماری‌های همه‌گیر در گذشته‌های دوردست اتفاق نیفتاده است؛ زیرا بیشتر مردم در آن ادوار روستائین یا ایلاتی بودند. در میان دولت‌ها هم مبادلات فکری و سیستم‌های اینترنتی مانند امروز وجود نداشته است.